

Moji spomini na tri strice, ki jih nikoli nisem poznala

Moji spomini na tri strice, ki jih nikoli nisem poznala, segajo v moja zgodnja otroška leta. Moralo je biti okrog leta 1960. Stara sem bila pet let.

 Tončka Smuk Gnidovec | Tončka Smuk Gnidovec

Vdružini mojega očeta je bilo deset otrok. Trije fantje se po vojni niso vrnili domov. Stara mama, moj oče, njegov brat in tri sestre, s katerimi smo se pogosto srečevali, so še vedno živeli v pričakovanju, da se bodo morda nekega dne le vrnili ali pa bo prišla kakšna pošta iz tujine.

Tone, Jernej in Lojze

Tone je imel ob koncu vojne 26 let, Jernej 24, Lojze 19 let. Tone je bil pred vojno že zaposlen kot mlinar v tetinem mlinu v Mirni Peči. Jernej in Lojze sta bila še doma in delala na kmetiji.

Leta 1942 so Italijani v taborišče na Rab odvedli veliko mladih fantov in mož iz naših krajev. Med njimi je bil tudi Jernej. Ko se je nekega večera komaj živ vrnil domov, je zavriskal pod oknom. Po vrisku so ga spoznali. Bil je čisto shujšan in izčrpan; komaj so ga prepoznali. Takrat je rekel, da ne gre nikamor več, tudi če ga takoj ustrelijo. Po mesecu dni skrivanja je ugotovil, da ni varno biti doma. Odšel je k domobrancem, odšel za vedno ...

Tisti vrisk, ki je bližnje nekoč že osrečil, so znova čakali, ne samo čakali, hrepeneli so po njem ... Jernejev vrisk jim je dajal upanje, da se morda le vrne. Prihajale so novice, včasih polne upanja, potem pa nič in dolgo nič ...

Morda so kje zaprti? Morda pride pošta iz tujine? Morda, morda ...

Bila sem priča skrivnostnim pogovorom, kadar smo se obiskali. Govorili so bolj po tiho, ata je pogledal, če je okno zaprto, da se morda ne bi slišalo ven. Obujali so spomine na tri brate; v mislih so šli sto- in stokrat po poteh, po katerih naj bi se vračali. Sestavljali so mozaik iz

drobnih vesti, ki so prihajale od tega in onega, ki jih je ob koncu vojne videl.

Upanje je z leti usahnilo

Minevali so tedni, meseci, nazadnje že leta. Nobenih zanesljivih vesti ni bilo. Od kočevske strani, iz kočevskih gozdov je bilo pogosto slišati bobnenje, detonacije. Govorilo se je, da gradijo ceste. Tudi to je bilo slišati, da so se v kočevskih gozdovih po vojni dogajale hude reči ...

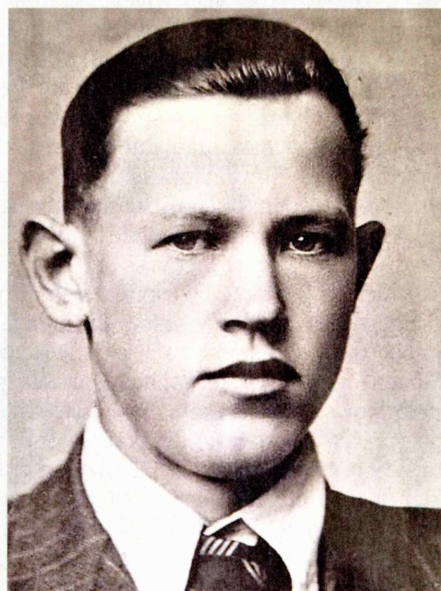
Zla slutnja pa ni dala miru srcu, ki je hrepenelo, ki je vroče želelo še enkrat videti svoje sinove in brate. Stara mama je umrla, ne da bi izvedela resnico. Moža, očeta treh sinov, so že leta 1942 pred domačo hišo ustrelili partizani. Upanje, da bi srečali žive, je z leti usihalo, dokler ni dokončno ugasnilo. Od tedaj dalje so si prizadevali najti vsaj njihove posmrtno ostanke. Poizvedovali so in iskali so jih vse do svoje smrti, do leta 2023, ko je v 91. letu umrla zadnja sestra.

Verjamem, da zdaj vsi skupaj uživajo večni mir in pokoj, se skupaj veselijo in so naši priprošnjiki pri Bogu. [D]

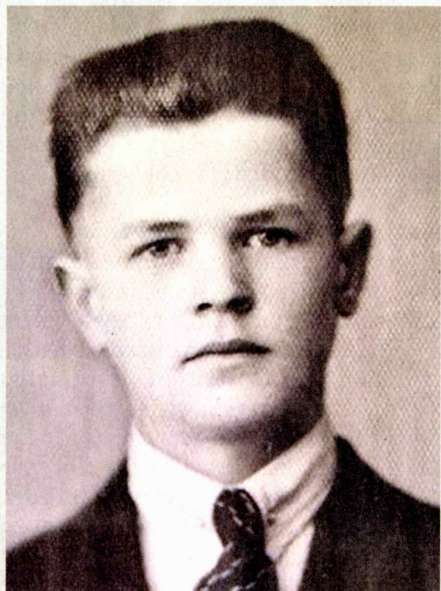
Verjamem, da zdaj vsi skupaj uživajo večni mir in pokoj, se skupaj veselijo in so naši priprošnjiki pri Bogu.

Jernej Gnidovec, roj. 12. 6. 1921–1945

Lojze Gnidovec, roj. 10. 6. 1926–1945

Tone Gnidovec, roj. 13. 6. 1919–1945